

Kiszámítandó a következő függvények határértéke 1-nél, illetve megállapítandó, ha nincs határérték. Az a és b paraméterek valós számok.

$$\frac{x^3 + x + 1}{x^3 + x + 2} \quad \frac{x^3 - x + 1}{x^3 + x - 2}$$

$$\frac{x^{666} - 1}{x - 1} \quad \frac{x^{69} - 1}{1 - x^{96}}$$

$$\frac{a}{x - 1} + \frac{b}{1 - x^3} \quad (x - a) \left[\frac{1}{a - x} \right]$$

(Itt az utolsó képletben a szögletes zárójel egész részt jelöl.)

Egyrészt $\frac{x^3+x+1}{x^3+x+2}$ esetében a számláló 3-hoz, a nevező 4-hez tart, tehát a határérték $\frac{3}{4}$. Másrészt $\frac{x^3-x+1}{x^3+x-2}$ esetében a számláló 1-hez, a nevező 0-hoz tart, tehát nincs határérték.

$$\frac{x^{666} - 1}{x - 1}$$

esetében egyszerűsíthetünk, és az lesz az eredmény, hogy

$$x^{665} + x^{664} + \dots + x + 1$$

aminek a határértéke: 666.

Az előző feladathoz hasonlóan

$$\frac{x^{69} - 1}{1 - x^{96}} = \frac{x^{69} - 1}{x - 1} \cdot (-1) \cdot \frac{1 - x}{1 - x^{96}}$$

határértéke:

$$69 \cdot (-1) \cdot \frac{1}{96} = \frac{-23}{32} = -0.71875$$

$$\frac{a}{x - 1} + \frac{b}{1 - x^3} = \frac{a(1 + x + x^2)}{(x - 1)(1 + x + x^2)} + \frac{b}{(1 - x)(1 + x + x^2)}$$

$$= \frac{a(1 + x + x^2) - b}{(x - 1)(1 + x + x^2)}$$

Itt a számláló határértéke: $3a - b$, a nevező határértéke 0. Tehát az eredeti határérték nem létezik, ha $b \neq 3a$. Másrészt ha $b = 3a$, akkor

$$\frac{a(1 + x + x^2) - b}{(x - 1)(1 + x + x^2)} = \frac{a(1 + x + x^2 - 3)}{(x - 1)(1 + x + x^2)} = \frac{a(x - 1)(x + 2)}{(x - 1)(1 + x + x^2)} = \frac{a(x + 2)}{1 + x + x^2}$$

Most a nevező határértéke 3, a számláló pedig $3a$. Összefoglalva: az eredeti függvénynek csak akkor van határértéke 1-nél, ha $b = 3a$, és ekkor a limesz: a .

Ha $a \neq 1$, akkor $a - x$ határértéke egy nemnulla szám, és így

$$(x - a) \left[\frac{1}{a - x} \right]$$

határértéke:

$$(1 - a) \left[\frac{1}{a - 1} \right]$$

Ha $a > 2$, akkor ez a szám 0, ha $a = 2$, akkor a határérték -1 , ha $2 > a > 1$, akkor a határérték egy negatív szám, és ha $a < 1$, akkor is egy negatív szám a határérték. Például $\frac{1}{2} < a \leq \frac{2}{3}$ esetén a határérték: $3a - 3$.

Ha pedig $a = 1$, akkor $k = 2, 3, \dots$ és $1 - \frac{1}{k} \leq x < 1 - \frac{1}{k+1}$ esetén

$$(x - 1) \left[\frac{1}{1 - x} \right] = k(x - 1)$$

és itt

$$\frac{-1}{k} \leq x - 1 < \frac{-1}{k + 1}$$

A rendőrszabály miatt azt kapjuk, hogy az 1-nél kisebb x -ekre értelmezett határérték: -1 . Másrészt $k = 2, 3, \dots$ és $1 + \frac{1}{k+1} < x \leq 1 + \frac{1}{k}$ esetén

$$(x - 1) \left[\frac{1}{1 - x} \right] = -k(x - 1)$$

és itt

$$\frac{1}{k + 1} < x - 1 \leq \frac{1}{k}$$

A rendőrszabállyal most is megkapjuk, hogy az 1-nél nagyobb x -ekre értelmezett határérték: -1 . Tehát

$$\lim_{x \rightarrow 1} \left((x - 1) \left[\frac{1}{1 - x} \right] \right) = -1.$$